

Formulation of a Communication Model Based on the Iranian-Islamic Lifestyle to Influence Sports Acculturation among Students

Zahra Ghanbari Kordijani

Department of Sport Management, Faculty of Sports Sciences and Health, University of Tehran, Tehran, Iran

Bahador Azizi

Department of Motor Behavior and Sport Management, Faculty of Sports Sciences, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran

Mohsen Hallaji *

Department of Physical Education Instruction, Farhangian University, Tehran, Iran

Faeze Seyedabadi

Department of Sport Management, Faculty of Sports Sciences and Health, University of Tehran, Tehran, Iran

Abstract

The study aimed to formulate the communication model based on the Iranian-Islamic lifestyle to influence sports acculturation among students. This is an applied descriptive-correlational study whose data were collected by questionnaires. The participants included all second-year high school students in Tehran. Using the method of 5 times the number of instrument's items, 480 students were randomly selected as a sample. After distributing the questionnaires, 436 questionnaires were analyzed. To collect data, two standard questionnaires were used: Iranian-Islamic lifestyle and sports acculturation. The reliability of the instrument was calculated using Cronbach's alpha method. The findings showed that there was a positive and significant relationship between the Iranian-Islamic lifestyle and the social, religious, financial, family, thinking and science components with sports acculturation, but no significant

* Corresponding Author: m.hallaji@cfu.ac.ir

How to Cite: Ghanbari Kordijani, Z., Azizi, B. Hallaji, M. & Seyedabadi, F. (2025). Formulation of a Communication Model Based on the Iranian-Islamic Lifestyle to Influence Sports Acculturation among Students. *Journal of Sustainable Development in Sport Management*, 6(15), 344-371

relationship was found between the components of beliefs, ethics, health, security-defense, and chronology with sports acculturation. Also, considering that the correlation coefficient was 0.67 and the coefficient of explanation was 0.54, it can be said that 54 percent of the changes in sports acculturation are related to the components of the Iranian-Islamic lifestyle. It was also determined that the research model based on the effect of the Iranian-Islamic lifestyle on students' sports acculturation has a good fit. According to the findings, it can be stated that effective utilization of Iranian-Islamic lifestyle components can have a significant impact on sports acculturation in individuals, and therefore, special attention needs to be paid to this category by relevant authorities.

Introduction

Acculturation is a process that deeply and in every way identifies an individual with the culture of the society and is a process of psychological changes that seeks to establish intercultural communication. Acculturation takes place much more easily and quickly in various material fields such as techniques and tools, chemical drugs and mechanical devices than in various cultural-spiritual fields such as beliefs, traditions, customs, etc., because in this aspect of (spiritual) culture, the process of acceptance has many complexities and spiritual, emotional, psychological, ideological and traditional connections that cannot be easily changed. In this regard, Sedaghatzadeh says that promoting sports culture and accepting it as one of the useful beliefs, norms and habits among people is one of the goals that managers and planners of societies are aiming for and should make every effort to develop and expand it. The cultural acceptance and popularization of sports in any society depends on the generalization and promotion of the factors that are effective in this matter.

Research Methodology

The present study is applied in terms of its purpose and is a descriptive-correlational research based on SEM, and the data were collected by questionnaires. The participants included all high school students in Tehran. To determine the sample size, the method of 5 times the number of instrument's items was used. For this purpose, 480 students were randomly selected as a sample. After distributing the questionnaires in person and online, 436 questionnaires were selected for data analysis. To collect data, two standard questionnaires were used. The first questionnaire included the Iranian-Islamic lifestyle (Kaviani-Arani, 2009) which has 75 items and 10

components of social, beliefs, worship, ethics, finance, family, health, thinking and science, security-defense and chronology. The second questionnaire was the sports acculturation (Kashef, 2011) which has 21 items and 4 components of value behavior, sociability, lifestyle and globalization. The reliability of the instrument was examined through the Cronbach's alpha test, which was obtained as 0.76 and 0.83 for the Iranian-Islamic lifestyle and sports acculturation, respectively. In order to analyze the data, descriptive tests (mean, frequency, standard deviation) and inferential tests (skewness and kurtosis tests to determine the normality of the data, Pearson correlation test to determine the relationship between the research variables, regression test to predict the dependent variable by the independent variable) were used, and finally, the structural model of the relationship between the two main research variables was fitted. In addition, SPSS version 24 and LISREL version 8.80 were used to perform statistical analyses.

Findings

The findings showed that there was a positive and significant relationship between the Iranian-Islamic lifestyle and the social, religious, financial, family, thinking and science components with sports acculturation, but no significant relationship was found between the components of beliefs, ethics, health, security-defense, and chronology with sports acculturation. Also, considering that the correlation coefficient was 0.67 and the coefficient of explanation was 0.54, it can be said that 54 percent of the changes in sports acculturation are related to the components of the Iranian-Islamic lifestyle. It was also determined that the research model based on the effect of the Iranian-Islamic lifestyle on students' sports acculturation has a good fit.

Discussion and Conclusion

Based on the findings, it can be stated that overall, the Iranian-Islamic lifestyle has significant and important effects on sports acculturation in students. However, given that this relationship has not been directly examined in another study, it cannot be generalized with certainty to other societies. Therefore, there is a need to examine the relationship between these two variables in other societies and samples and compare its results with the results of the present study.

Keywords: Acculturation, Lifestyle, Religion and Sports, Students.

تدوین مدل ارتباطی سبک زندگی ایرانی-اسلامی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان

زهرا قنبری کردیجانی ^{ID}

گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

بهادر عزیزی ^{ID}

گروه رفتار حرکتی و مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

محسن حلاجی ^{ID}*

گروه آموزش تربیت بدنی دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

فائزه سیدآبادی ^{ID}

گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف تدوین مدل ارتباطی سبک زندگی ایرانی-اسلامی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان انجام شد. این پژوهش کاربردی از نوع توصیفی-همبستگی می باشد که داده های آن به صورت میدانی جمع آوری شد. جامعه آماری، شامل کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه دوم شهر تهران بود که با استفاده از روش ۵ برابری تعداد گویه های ابزار پژوهش، ۴۸۰ دانش آموز به صورت تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب و پس از توزیع پرسشنامه ها، ۴۳۶ پرسشنامه، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. برای جمع آوری داده ها، از دو پرسشنامه استاندارد سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ پذیری ورزشی استفاده گردید. پایایی ابزار نیز با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه گردید. یافته ها نشان داد که بین سبک زندگی ایرانی-اسلامی و مؤلفه های اجتماعی، عبادی، مالی، خانواده و تفکر و علم با فرهنگ پذیری ورزشی، رابطه مثبت و معناداری برقرار بوده اما بین مؤلفه های باورها، اخلاق، سلامت، امنیت-دفاعی و زمان شناسی با فرهنگ پذیری ورزشی رابطه معناداری یافت نشد. همچنین، با توجه به اینکه ضریب همبستگی برابر با ۰/۶۷ و ضریب تبیین برابر با ۰/۵۴ به دست آمد، می توان گفت که ۵۴ درصد از تغییرات فرهنگ پذیری ورزشی مربوط به مؤلفه های سبک زندگی ایرانی-اسلامی می باشد. همچنین، مشخص گردید که مدل تحقیق مبنی بر تأثیر سبک زندگی ایرانی-اسلامی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان، از برازش مناسبی

* نویسنده مسئول m.hallaji@cfu.ac.ir

برخوردار می‌باشد. با توجه به یافته‌ها، می‌توان بیان داشت که بهره‌گیری مؤثر از مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر فرهنگ‌پذیری ورزشی در افراد داشته و لذا، نیاز به توجه ویژه به این مقوله از سوی مسئولین مربوطه است.

کلیدواژه‌ها: دانش‌آموزان، سبک زندگی، فرهنگ‌پذیری، مذهب و ورزش.

مقدمه

ورزش و تربیت‌بدنی، یکی از گسترده‌ترین وقایع جمعی است که در بین همه قشرها و گروه‌های اجتماعی، طرفداران فراوانی دارد و از شاخص‌های بارز توسعه و پیشرفت اجتماعی به شمار می‌رود. نهادهای مختلف جامعه نظیر سیاست، اقتصاد، آموزش و پرورش و فرهنگ عمومی، از ورزش و تربیت‌بدنی، انتظارات فوق‌العاده‌ای دارند و از کارکردهای آشکار و پنهان آن بهره می‌برند و بر روند آن تأثیر می‌گذارند (مودی و همکاران، ۲۰۱۸). ورزش، جزئی از فرهنگ بوده و بین این دو، رابطه مستقیم وجود دارد؛ به‌طوری‌که شناخت ورزش بدون آگاهی از ارزش و کیفیت ریشه‌های فرهنگی یک جامعه، امکان‌پذیر نیست. به همین دلیل، چگونگی رشد و توسعه ورزش در هر جامعه، به فرهنگ آن کشور مربوط می‌شود. ورزش، پدیده‌ای اجتماعی- فرهنگی است که پیوندی اندام‌وار با نهادها و ساختارهای اجتماعی دارد، به این معنا که دستاوردهای ورزش و فعالیت‌های مربوط به آن، به‌طور کلی یکی از شاخص‌های فرهنگ عمومی محسوب می‌شوند. تاریخ، بارها ثابت کرده است که تنها از طریق ظرفیت‌های بالای فرهنگی، می‌توان به‌نوعی تفاهم و ترقی فرهنگی دست یافت و نیل به این هدف، بدون داشتن افرادی سالم و نیرومند امکان‌پذیر نبوده و نخواهد بود. فرهنگ، در یک تعریف کلی عبارت است از کلیه باورها، ارزش‌ها، هنجارها، زبان و ساختارهای انسانی. به بیانی دیگر، همه داشته‌ها، یافته‌ها و توانایی‌های انسان اجتماعی در قالب مفهوم فرهنگ جای می‌گیرد و به عادات یا کارکردهای تکرارپذیر و مقبول انسان در جامعه اطلاق می‌گردد (فرج زاده و همکاران، ۲۰۱۵).

فرهنگ‌پذیری^۱، جریانی است که فرد را عمیقاً و از هر لحاظ با فرهنگ جامعه همانند کرده و فرآیندی است از تغییرات روانشناسی که به‌دنبال برقراری ارتباطات بین فرهنگی می‌باشد (مودی و همکاران، ۲۰۱۸). فرهنگ‌پذیری، در زمینه‌های مختلف مادی

مانند تکنیک‌ها و ابزارها و داروهای شیمیایی و وسایل ماشینی بسیار راحت‌تر و سریع‌تر صورت می‌گیرد تا در زمینه‌های مختلف فرهنگی - معنوی مانند اعتقادات، سنت‌ها، آداب و رسوم و... زیرا در این جنبه از فرهنگ (معنوی)، روند پذیرش، دارای پیچیدگی‌های زیاد و پیوستگی‌های روحی، عاطفی، روانی، عقیدتی و سنتی بوده که به آسانی نمی‌توان آن را دگرگون کرد (شهمیان و زمین پرداز، ۲۰۱۷). در این راستا، اله دادی (۱۳۹۴) می‌گوید، ترویج فرهنگ ورزش و پذیرش آن به عنوان یکی از باورها، هنجارها و عادات مفید در بین مردم، از جمله اهدافی است که مدیران و برنامه‌ریزان جوامع در صدد آن بوده و باید تمام تلاش خود را برای توسعه و گسترش آن مبذول دارند. فرهنگ‌پذیری و عمومیت بخشیدن به ورزش در هر جامعه‌ای، در گرو تعمیم و ترویج عوامل مؤثر در این امر می‌باشد (مودی و همکاران، ۲۰۱۸).

در این خصوص، مطالعات و آمار رسمی حوزه ورزش دانش‌آموزی در ایران، روشن می‌سازد که فرهنگ‌پذیری ورزشی در میان دانش‌آموزان با چالش‌های جدی مواجه است. به طور مثال، نسبت معلم تربیت‌بدنی به دانش‌آموز در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ بسیار نامطلوب بوده که بر این اساس، نسبت هر معلم ورزش به دانش‌آموز ۵۵۹/۷۵ بوده که نشان‌دهنده کمبود نیروی انسانی متخصص در مدارس کشور است (ایرنا^۱، ۲۰۲۳). همچنین، مطابق گزارش وزارت آموزش و پرورش در طرح گسترش فضاهای ورزشی، سرانه فضای ورزشی برای هر دانش‌آموز تنها ۰/۴۱ مترمربع است که نسبت به میانگین کشور، تقریباً نصف مقدار استاندارد محسوب می‌شود (باشگاه خبرنگاران جوان^۲، ۲۰۲۳). از نظر سلامت جسمانی نیز وضعیت نگران‌کننده‌ای وجود دارد که حدود ۳۳٪ از دانش‌آموزان (در میان بیش از ۱۶/۶ میلیون نفر)، دچار چاقی یا مشکلات ساختاری قامتی هستند که همراه با کم‌ تحرکی، چالش فرهنگی ورزش را تشدید می‌کند (باشگاه خبرنگاران جوان، ۲۰۲۳). در سطح ملی، بیش از ۱۳ میلیون دانش‌آموز در حدود ۱۰۷ هزار مدرسه مشغول تحصیل هستند ولی فقط حدود ۳۳ هزار معلم تخصصی تربیت‌بدنی فعالیت می‌کنند. یعنی تقریباً یک متخصص تربیت‌بدنی برای هر ۴۰۰ دانش‌آموز وجود دارد

1. IRNA
2. Young Journalists Club

درحالی که نسبت واقعی (معلم ورزش به دانش آموز) حدود ۵۶۰ برابر است (باشگاه خبرنگاران جوان، ۲۰۲۳).

در این رابطه، یکی از موضوعاتی که می تواند بر فرهنگ پذیری ورزشی اثرگذار باشد، سبک زندگی است. مفهوم سبک زندگی^۱ را آدلر^۲ در اوایل دهه ۱۹۰۰ مطرح کرد. براساس دیدگاه آدلر، سبک زندگی عبارت است از راهبردها و عقاید شخصی و منحصربه فرد هرکس که در کودکی پایه گذاری می شوند (جان نثار، ۲۰۱۶). شاگردان آدلر، این تعریف را گسترش داده و سبک زندگی را همچون درختی تجسم بخشیدند که ریشه های آن را سلامت، ظاهر افراد، نگرش والدین، وضعیت اجتماعی و اقتصادی خانواده، ترکیب و تعداد جمعیت خانواده و نقش جنسیتی در خانواده (دختر یا پسر بودن) می سازد اما تنه درخت شامل دانش، تفکرات، احساسات، باورها و ارزش های فرد درباره خود، خانواده، جامعه، خدا، شغل، نظام هستی و تولیدمثل است (جان نثار، ۲۰۱۶). لذا، توجه به رابطه سبک زندگی و جامعه نیز مهم می باشد. شرایط اجتماعی متفاوت، منجر به انواع مختلف سبک زندگی شده (باقری و قدیمی، ۲۰۱۷) و زندگی در کشوری خاص، به افراد آن، هویتی خاص می بخشد که می توانند براساس آن، سبک زندگی خاص خود را برگزینند. در نتیجه، توجه به تعاملات دوجانبه سبک زندگی با وضعیت فرهنگی و اجتماعی خاص جوامع، اهمیت بسیاری دارد. کشور ما، یک کشور اسلامی بوده و سبک زندگی در آن، آموزه های از تعالیم اسلام و فرهنگ ایرانی است. در اسلام، سبک زندگی براساس سه محور اعتقادات، اخلاقیات و وظایف عملی عبادت، استوار است. بر این اساس، تعالیم اسلام تمام وظایف زندگی را پوشش داده و سبک زندگی برگرفته شده از آن، ایدئال و مطابق با فطرت بشریت است. در نهایت، می توان گفت سبک زندگی اسلامی، جامعیت داشته و مؤلفه های مختلفی را دربر می گیرد. در ادامه، به مرور برخی مهم ترین پژوهش های مرتبط با پژوهش حاضر، پرداخته شده است.

در این رابطه، مختارپور (۲۰۲۰) بیان می دارد که بین میزان ورزشی بودن خانواده، حمایت خانواده از ورزش، نگرش خانواده در مورد ورزش، رسانه ها و همسالان، با جامعه پذیری ورزشی رابطه وجود دارد. همچنین، باید گفت که برخی منابع، عامل مذهب

1. Lifestyle

2. Adler

را مانعی برای فعالیت بدنی معرفی کرده‌اند اما منوچهری‌نژاد و همکاران (۲۰۱۸) نتیجه گرفتند که عامل مذهب نه تنها بازدارنده نبوده بلکه می‌توان از نقش مهم آن در نهاده‌کردن ورزش در کودکان و نوجوانان استفاده کرد. همچنین، مودی و همکاران (۲۰۱۸) بیان داشتند که محبوبیت معلمان تربیت بدنی بر فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان تأثیر داشته و بین مؤلفه‌های فرهنگ‌پذیری ورزش با متغیر محبوبیت معلمان تربیت بدنی، رابطه معناداری برقرار می‌باشد. پاپوش و همکاران (۲۰۱۸) نیز نشان دادند که در سبک زندگی اسلامی، به موارد مهمی همچون چگونگی بهره‌گیری از اوقات فراغت و فعالیت جسمانی توجه ویژه‌ای شده و از زوایا و ابعاد مختلف، آن را مورد توجه قرار داده‌اند به‌طوری‌که ازجمله دلایلی که سلامت سبک زندگی را در زندگی بشر امروزی مورد تهدید قرار داده، عدم‌اطلاع و پیاده‌سازی و اجرایی نمودن روش صحیح بهره‌گیری از اوقات فراغت و فعالیت جسمانی بوده که با بازگشت عالمانه به دستورات اسلام، می‌توان سلامت جسمی و روحی را برای افراد رنج‌دیده کنونی به ارمغان آورد. باقری و همکاران (۲۰۲۰) با آزمون علی سبک زندگی ایرانی- اسلامی بر سلامت جسمی و روانی دانش‌آموزان مدارس دخترانه، بیان داشتند که سبک زندگی ایرانی- اسلامی بر سلامت جسمی و روانی دانش‌آموزان دختر تأثیرگذار می‌باشد. براساس نتایج شمس و همکاران (۲۰۲۱) نیز عواملی مانند عدم‌مشارکت مؤثر دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزش فوق‌برنامه، ضعف شناخت از ارزش فرهنگی ورزش و نبود همکاری مؤثر بین مدرسه، خانواده و رسانه، روند فرهنگ‌پذیری ورزشی را مختل می‌کنند. همچنین، حسینی‌کشتان و قلندر قوچان (۲۰۲۲)، با طراحی مدلی برای توسعه ورزش دانش‌آموزی، تأکید کرده‌اند که رشد شناخت، نگرش و مشارکت دانش‌آموزان در ورزش و فرهنگ‌سازی میان دانش‌آموزان از اجرای کلیدی دستیابی به توسعه پایدار ورزشی هستند. ساعت‌چیان و همکاران (۲۰۲۳) نیز با بررسی نقش نحوه گذران اوقات فراغت ورزشی در سبک زندگی اسلامی دانش‌آموزان دختر، بیان داشتند که نحوه گذران اوقات فراغت ورزشی و مؤلفه‌های آن اهمیت بالایی نزد دانش‌آموزان دارد. علاوه‌براین، رابطه مثبت و معناداری بین نحوه گذران اوقات فراغت ورزشی و مؤلفه‌های آن با سبک زندگی اسلامی دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی- تفریحی برقرار بود. همچنین، صفری و صفری (۲۰۲۴) در پژوهشی پیمایشی با مشارکت ۲۰۰ معلم تربیت بدنی استان فارس، بیان داشتند که عوامل

خانوادگی، گروه همسالان و فعالیت نهادهای دولتی و رسانه‌ای، به‌طور معنادار بر نهاده‌سازی فرهنگ ورزشی در میان دانش‌آموزان تأثیرگذار هستند.

در پژوهش‌های خارجی نیز وربکووا^۱ و همکاران (۲۰۱۸)، نتیجه گرفتند یکی از ابعاد اصلی سبک زندگی، فعالیت‌های ورزشی منظم و عادت به تغذیه سالم است که در درجه اول اهمیت قرار دارند. افراد ورزشکار به‌احتمال زیاد در دیگر الگوهای رفتاری سلامت‌بخش و مثبت درگیرند زیرا آن‌ها برای داشتن رژیم غذایی صحیح، استراحت و آرامش کافی، کنترل استرس در زندگی تلاش کرده و تندرستی و بهزیستی روحی و جسمی، از مهم‌ترین اولویت‌های شخصی آن‌هاست. همچنین، عبدل- خالک و تکه^۲ (۲۰۱۸)، بیان داشتند که افراد مذهبی‌تر، از سلامت روان بهتری برخوردارند. ویبوو و ایندرايانا^۳ (۲۰۱۹) نتیجه گرفتند ورزش، بخشی از سبک زندگی سالم در جهان بوده و می‌تواند مشکلات و بیماری‌های متعدد جسمی و روحی را بهبود بخشیده و باعث ثبات سلامت روانی گردد. الیعوسی^۴ و همکاران (۲۰۱۹) با بررسی مفاهیم مربوط به فعالیت بدنی در بین دانشجویان مسلمان با بررسی نقش جنسیت، خانواده و فرهنگ، نشان دادند که ارزش‌های خانوادگی همراه با هنجارهای دینی- فرهنگی- اسلامی، به‌شکل چشمگیری مشارکت میان دختران را محدود می‌کند. همچنین، بیان داشتند که برای برخی خانواده‌ها، ورزش‌هایی با پوشش کامل، مناسب دانسته می‌شود و مشارکت‌های ورزشی خارج از چارچوب خانواده، دشوار است. در پژوهشی دیگر، بنت^۵ و همکاران (۲۰۲۰) بیان می‌دارند که زنان و مردان در زندگی روزمره با فعالیت بدنی بر تجربیات مختلفی تأکید کرده‌اند. زنان سرزندگی و مردان چالش یک زندگی شاد و فعال را تجربه نموده و شادی و کاهش وزن، از تأثیرات مثبت ورزش در این پژوهش بوده است. تورونن^۶ و همکاران (۲۰۲۰) نیز به این نتیجه دست یافتند که دوری یا استفاده اندک بعضی ورزشکاران جوان از مشروبات الکلی و نوشیدنی‌های مضر، با سبک زندگی آنان ارتباط دارد. بخاطر ماهیت ورزش و حضور در فضاهای اجتماعی، این افراد خودشان انتخاب می‌کنند که از این نوشیدنی‌ها

-
1. Vrabcová
 2. Abdel-Khalek & Tekke
 3. Wibowo & Indrayana
 4. Aljayyousi
 5. Benet
 6. Törrönen

دوری کنند تا از سلامت جسمی، روحی و اجتماعی برخوردار باشند. لار^۱ و همکاران (۲۰۲۲) با ارزیابی ارتباط بین باورهای مذهبی و مشارکت ورزشی زنان پاکستانی، نشان دادند که تنها ۳/۹٪ از شرکت کنندگان، دین را مانعی برای مشارکت ورزشی دانسته‌اند؛ این یافته مشروط بر برداشت و تفسیرهای فرهنگی از آن، دین را به عنوان یک منبع انگیزه برای ورزش تأیید می‌کند، نه به عنوان یک مانع. ویندیک^۲ و همکاران (۲۰۲۴) نیز با بررسی فرهنگ بدنی و ورزش در زندگی جوانان قرن بیست و یکم: تغییر ارزش‌ها، بیان می‌دارند که یافته‌ها مقیاس کاهش فعالیت‌های بدنی و ورزشی در جوانان در ایالات متحده آمریکا، اتحادیه اروپا و استرالیا را با تجزیه و تحلیل دلایل اصلی این پدیده ترسیم می‌کند. درعین حال، توجه ویژه‌ای به پدیده هیپ‌هاپ^۳ به عنوان نوع جدیدی از ورزش، با ماهیت مردمی و دموکراتیک، با پیشینه هویتی و فرهنگی قوی، به عنوان جلوه‌ای بارز از دگرگونی شیوه‌های ورزشی جوانان در قرن بیست و یکم می‌شود. همچنین، چن و کیاو^۴ (۲۰۲۴) با بررسی تأثیر حمایت اجتماعی بر فعالیت‌های ورزشی زنان مسلمان با نقش میانجی سازگاری روان‌شناختی، بیان داشته‌اند که سه موضوع اصلی «خانواده»، «دین و فرهنگ» و «حمایت اجتماعی»، به عنوان عوامل تأثیرگذار بر مشارکت دختران شناسایی شده‌اند. بسیاری از دختران، محدودیت‌هایی مانند عدم وجود فضاهای تفکیکی جنسی، ضرورت پوشش مذهبی و نبود الگوی زنانه تأثیرگذار را موانع اصلی دانسته‌اند.

با این وجود، پژوهش‌های دیگری نیز وجود دارند که بر عدم رابطه بین مذهب و سلامت جسمانی و روانی یا رابطه منفی مذهب با متغیرهای یادشده تأکید کرده‌اند. به عنوان مثال، گالیموف^۵ (۲۰۱۶) به این نتیجه دست یافت که اسلام نگرش مثبتی نسبت به فعالیت‌های بدنی و حتی تشویق آن‌ها دارد اما تنها در صورت برآورده ساختن برخی الزامات، به طوری که این فعالیت‌ها باید منافع را برای فرد و به طور کلی برای جامعه به همراه داشته باشد؛ مسلمانان باید به منظور محافظت از خود، خانواده و سرزمین مادری به ورزش بپردازند؛ هر نوع فعالیتی که منجر به این امر نشود، صرفاً اتلاف وقت تلقی می‌شود. در اسلام برای رقابت جایی وجود دارد اما تنها با رعایت شرایط خاص و نتیجه این ورزش

1. Laar
2. Vindyk
3. Hip Hop
4. Chen & Qiao
5. Galimov

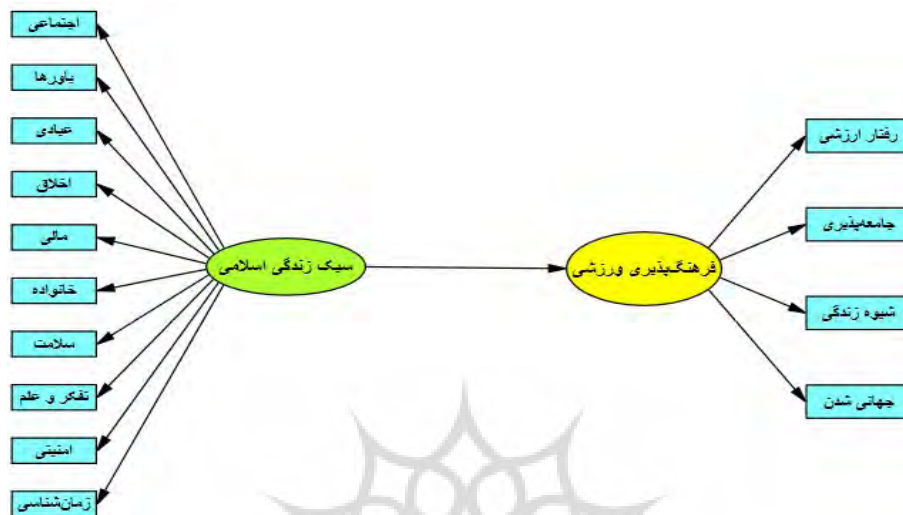
باید هم برای فرد و هم برای جامعه مفید باشد. اسلام فعالیت در ورزش‌های افراطی را برای تفریح ممنوع کرده اما اگر جامعه در برخی مشاغل مربوط به افراط، نیاز مبرم وجود داشته باشد، مجاز است.

بررسی پیشینه پژوهش، چند خلأ و شکاف را در رابطه با موضوع پژوهش حاضر آشکار می‌سازد. خلأ اول، نبود تمرکز ترکیبی بر دو مفهوم کلیدی «سبک زندگی ایرانی-اسلامی» و «فرهنگ‌پذیری ورزشی» است که در اغلب پژوهش‌های قبلی یا بر سبک زندگی ایرانی-اسلامی تمرکز شده (مثل پاپوش و همکاران، ۲۰۱۸؛ باقری و همکاران، ۲۰۲۰ و ساعت‌چیان و همکاران، ۲۰۲۳) یا بر فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان (مثل مختارپور، ۲۰۲۰؛ مودی و همکاران، ۲۰۱۷ و حسینی‌کشتان و قلندر قوچان، ۲۰۲۲) اما پژوهشی که به صورت هم‌زمان تعامل این دو متغیر اصلی را بررسی و تحلیل کند که چگونه مؤلفه‌های سبک زندگی اسلامی باعث ارتقاء یا تغییر در فرآیند فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان می‌شوند، یافت نشد یا بسیار محدود و غیرمستقیم است. لذا، پژوهش حاضر با پررنگ کردن این ارتباط دوسویه، می‌تواند به رفع این خلأ کمک نماید. خلأ دوم، نگاه چندعاملی و بومی به مؤلفه‌های اثرگذار بر فرهنگ‌پذیری ورزشی است کمااینکه بسیاری از پژوهش‌های پیشین، یا فقط به تأثیر خانواده، یا مذهب، یا رسانه پرداخته‌اند. برخی پژوهش‌های خارجی نیز به تأثیر فرهنگ و دین اسلام بر مشارکت ورزشی پرداخته‌اند اما در زمینه‌های دانشجویان، زنان مسلمان یا جوامع غربی بوده‌اند (مثل چن و کیائو، ۲۰۲۴؛ عبدل-خالک و تکه، ۲۰۱۹ و لار و همکاران، ۲۰۲۲). درحالی‌که پژوهش حاضر با تمرکز بر دانش‌آموزان ایرانی و استفاده از چارچوبی بومی (سبک زندگی ایرانی-اسلامی)، تحلیل جامعی از تأثیر ترکیبی خانواده، مدرسه، دین، رسانه و جامعه بر فرهنگ‌پذیری ورزشی ارائه می‌دهد؛ چیزی که در پیشینه‌های قبلی مغفول مانده یا پراکنده بوده است. خلأ سوم، ضعف پژوهش‌های ساختاری-کاربردی با هدف طراحی مداخلات فرهنگی یا تربیتی بود. اغلب پژوهش‌ها توصیفی، همبستگی یا نظری بوده‌اند. کمتر پژوهشی سعی داشته از یافته‌های خود، مدلی برای بهبود سیاست‌گذاری‌های تربیتی یا پرورشی در آموزش و پرورش یا حوزه ورزش دانش‌آموزی ارائه دهد. لذا، پژوهش حاضر می‌تواند با ارائه تحلیل دقیق و نتیجه‌گیری‌های کاربردی، به طراحی برنامه‌های فرهنگی، آموزشی و تربیتی مبتنی بر سبک زندگی اسلامی کمک کند. این کاربردپذیری، خلأ

مهمی در پژوهش‌های گذشته است. درنهایت، خلأ چهارم شامل تحلیل مستقیم باورهای مذهبی به مثابه ظرفیت، و نه مانع بوده است. برخی پژوهش‌ها (مثلاً الیعوسی و همکاران، ۲۰۱۹ و لار و همکاران، ۲۰۲۲) دین را بیشتر یک مانع فرهنگی برای ورزش دختران دانسته‌اند. برخی دیگر (مثلاً گالیموف، ۲۰۱۶ و منوچهری‌نژاد و همکاران، ۲۰۱۸)، دین را عامل تأییدکننده ورزش معرفی کرده‌اند اما بدون بررسی تجربی تعامل آن با فرهنگ‌پذیری ورزشی در بافت دانش‌آموزی ایران. لذا، پژوهش حاضر با تمرکز بر سبک زندگی ایرانی-اسلامی، می‌تواند نشان دهد که باورهای دینی چگونه به نهادهای سازی فرهنگ ورزشی کمک می‌کنند. این نگاه مثبت و تقویت‌کننده، در ادبیات پژوهشی کمتر مورد تحلیل عمیق قرار گرفته است.

ازاین‌رو، ضرورت دارد تا رابطه میان مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان در بستر اجتماعی و فرهنگی کشور، مورد واکاوی علمی قرار گیرد تا الگوهای بومی و دینی در ترویج رفتارهای ورزشی شناسایی و به کار گرفته شوند. همچنین، با وجود تأکید اسناد بالادستی آموزشی کشور بر نقش ورزش در تربیت جسمانی و روانی دانش‌آموزان و تأکید فرهنگ اسلامی بر حفظ سلامت جسم و روح، شواهد میدانی و یافته‌های پژوهشی نشان می‌دهد که فرهنگ‌پذیری ورزشی در بین دانش‌آموزان ایرانی با موانع متعددی مواجه است (شمس و همکاران، ۲۰۲۱). از سوی دیگر، برخی نهادها و خانواده‌ها هنوز نگرانی‌هایی درباره سازگاری ورزش با ارزش‌های اسلامی دارند و از سوی دیگر، الگوسازی مناسب برای بهره‌گیری بهینه از اوقات فراغت ورزشی دانش‌آموزان صورت نگرفته است (الیعوسی و همکاران، ۲۰۱۹). در بسیاری از پژوهش‌ها، به بررسی تأثیر رسانه، خانواده یا معلمان بر فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان پرداخته شده اما کمتر پژوهشی به صورت مستقیم به بررسی نقش سبک زندگی ایرانی-اسلامی به عنوان یک الگوی جامع فرهنگی- تربیتی بر فرهنگ‌پذیری ورزشی این قشر پرداخته است. ازاین‌رو، خلأ مفهومی و تجربی در ادبیات پژوهش احساس می‌شود.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

مأخذ: محقق ساخته

لذا، مطالعه حاضر بر آن است تا با تبیین رابطه بین مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان، به این خلأ پاسخ داده و زمینه‌ساز طراحی سیاست‌های کارآمدتر تربیتی در حوزه ورزش دانش‌آموزی گردد. در ادامه، مدل مفهومی پژوهش حاضر ارائه گردیده است (شکل ۱).

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر، به لحاظ هدف کاربردی و از نوع پژوهش‌های توصیفی-همبستگی مبتنی بر مدل‌سازی معادلات ساختاری می‌باشد که داده‌های به‌صورت میدانی جمع‌آوری گردیده است.

جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم در شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. جهت تعیین حجم نمونه، از قاعده پیشنهادی هیر^۱ و همکاران (۲۰۱۰)، در مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شد. بر این اساس، برای تحلیل پرسشنامه‌ای با ۹۶ گویه، حجم نمونه‌ای معادل حداقل ۵ برابر تعداد گویه‌ها (یعنی ۴۸۰ نفر) کفایت دارد. لذا در این پژوهش، تعداد ۴۸۰ پرسشنامه در میان دانش‌آموزان، به

1. Hair

روش تصادفی طبقه‌ای متناسب با جنسیت و مناطق آموزشی شهر تهران توزیع گردید. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها به صورت حضوری و اینترنتی، تعداد ۴۳۶ پرسشنامه کامل و بدون نقص شناسایی شد و جهت تحلیل نهایی وارد نرم‌افزار آماری گردید. این حجم نمونه، با توجه به حجم جامعه، روش تحلیل داده‌ها و ملاک‌های پیشنهادی برای مدل‌سازی معادلات ساختاری، از کفایت لازم برخوردار است.

همچنین، معیارهای ورود به پژوهش شامل: (۱) فرد، دانش‌آموز پایه‌های دهم، یازدهم یا دوازدهم باشد؛ (۲) تمایل فرد به مشارکت آگاهانه و داوطلبانه در پژوهش؛ و (۳) تکمیل کامل پرسشنامه. معیارهای خروج نیز شامل: (۱) ناقص بودن بیش از ۱۰٪ پرسشنامه؛ و (۲) شناسایی پاسخ‌های متناقض یا غیردقیق در گویه‌های وارونه یا کنترل توجه بود.

به منظور جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش، از دو پرسشنامه استاندارد استفاده شد. پرسشنامه اول شامل پرسشنامه سبک زندگی ایرانی-اسلامی (کاویانی ارانی، ۲۰۰۹) بود که دارای ۷۵ گویه و ۱۰ مؤلفه (جدول ۱) بوده که نمره‌گذاری گویه‌های ۱ تا ۷، ۲۸ تا ۳۷، ۴۷ تا ۵۱، ۵۶ تا ۵۹، ۶۲ تا ۷۲ و ۷۴ و ۷۵ به صورت معکوس می‌باشد. این پرسشنامه براساس طیف ۴ ارزشی لیکرت (خیلی کم=۱، کم=۲، زیاد=۳، خیلی زیاد=۴) تنظیم گردیده است. در پژوهش کاویانی ارانی (۲۰۰۹)، ضریب پایایی کل این آزمون ۰/۷۱ و روایی هم‌زمان آن با آزمون جهت‌گیری مذهبی، ۰/۶۴ به دست آمده است. پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر، با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آمد.

پرسشنامه دوم نیز شامل، پرسشنامه فرهنگ‌پذیری ورزشی (کاشف، ۲۰۱۱) بود که دارای ۲۱ گویه و ۴ مؤلفه (جدول ۱) می‌باشد. این پرسشنامه براساس طیف ۵ ارزشی لیکرت (کاملاً مخالفم=۱، مخالفم=۲، نظری ندارم=۳، موافقم=۴، کاملاً موافقم=۵) تنظیم گردیده است. در پژوهش کاشف (۲۰۱۱)، ضریب پایایی کل این آزمون ۰/۸۶ و روایی آن مورد تأیید قرار گرفته است. پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر، با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به دست آمد.

به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آزمون‌های توصیفی (میانگین، فراوانی، انحراف معیار) و استنباطی (آزمون‌های چولگی و کشیدگی به منظور تعیین نرمالیتی داده‌ها، آزمون همبستگی پیرسون جهت تعیین رابطه متغیرهای پژوهش، آزمون رگرسیون به منظور پیش‌بینی متغیر وابسته توسط متغیر مستقل) استفاده و در نهایت مدل ساختاری رابطه دو متغیر

اصلی پژوهش برآزش گردید. ضمناً، جهت انجام تجزیه و تحلیل‌های آماری در پژوهش حاضر، از نرم‌افزارهای اسپس اس^۱ نسخه ۲۴ و لیزرل^۲ نسخه ۸/۸۰ استفاده شد.

جدول ۱. مؤلفه‌ها و شماره گویه‌های مربوط به ابزار پژوهش

متغیر	مؤلفه	شماره گویه
سبک زندگی ایرانی-اسلامی	اجتماعی	۶۰، ۵۷، ۵۶، ۵۵، ۴۳، ۳۲، ۲۹، ۲۸، ۱۸، ۱۶، ۷
	باورها	۷۵، ۷۲، ۶۷، ۳۱، ۵، ۲
	عبادی	۶۹، ۲۵، ۲۲، ۲۰، ۱۵، ۳
	اخلاق	۷۰، ۵۱، ۵۰، ۴۹، ۴۸، ۴۷، ۲۴، ۱۳، ۱۱، ۱۰، ۸
	مالی	۶۲، ۶۱، ۵۴، ۵۲، ۳۶، ۳۴، ۳۰، ۲۳، ۱۷، ۱۴، ۱۲، ۶
	خانواده	۷۴، ۴۵، ۴۲، ۳۸، ۳۵، ۱۹، ۴، ۱
	سلامت	۶۸، ۶۶، ۶۴، ۶۳، ۵۹، ۴۱، ۹
	تفکر و علم	۵۳، ۴۴، ۴۰، ۲۷، ۲۱
	امنیتی-دفاعی	۷۳، ۳۷، ۳۳، ۲۶
	زمان‌شناسی	۷۱، ۶۵، ۵۸، ۴۶، ۳۹
فرهنگ‌پذیری ورزشی	رفتار ورزشی	۱ الی ۶
	جامعه‌پذیری	۷ الی ۱۰
	شیوه زندگی	۱۱ الی ۱۶
	جهانی‌شدن	۱۷ الی ۲۱

مأخذ: یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش

در ابتدا، با استفاده از آزمون‌های چولگی و کشیدگی، به بررسی نرمالیتی توزیع داده‌ها پرداخته شد که با توجه به اینکه کلیه شاخص‌ها در بازه ۲+ الی ۲- (هاول^۳، ۲۰۱۳) قرار داشتند، نشان‌دهنده توزیع نرمال داده‌ها بوده و بنابراین در ادامه، از آزمون‌های پارامتریک استفاده شد. در ادامه، با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون، به بررسی رابطه بین سبک زندگی ایرانی-اسلامی و مؤلفه‌های آن با فرهنگ‌پذیری ورزشی در دانش‌آموزان پرداخته شد (جدول ۲).

جدول ۲. نتایج آزمون همبستگی

متغیر	همبستگی پیرسون	سطح معناداری
-------	----------------	--------------

1. SPSS
2. Lisrel
3. Howell

۰/۶۷	۰/۰۳	اجتماعی و فرهنگ‌پذیری ورزشی
-۰/۰۳	۰/۴۸	باورها و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۴۹	۰/۰۰۱	عبادی و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۰۱	۰/۷۰	اخلاق و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۶۶	۰/۰۱	مالی و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۷۲	۰/۰۲	خانواده و فرهنگ‌پذیری ورزشی
-۰/۰۱	۰/۸۳	سلامت و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۵۳	۰/۰۰۱	تفکر و علم و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۰۴	۰/۳۹	امنیتی - دفاعی و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۰۸	۰/۰۹	زمان‌شناسی و فرهنگ‌پذیری ورزشی
۰/۵۴	۰/۰۰۴	سبک زندگی ایرانی - اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی

مأخذ: یافته‌های پژوهش

براساس نتایج جدول ۲، مشاهده می‌شود که بین سبک زندگی ایرانی - اسلامی (۰/۵۴) و مؤلفه‌های اجتماعی (۰/۶۷)، عبادی (۰/۴۹)، مالی (۰/۶۶)، خانواده (۰/۷۲) و تفکر و علم (۰/۵۳) با فرهنگ‌پذیری ورزشی رابطه مثبت و معنادار ($P < ۰/۰۵$) برقرار بوده اما بین مؤلفه‌های باورها (۰/۰۳-)، اخلاق (۰/۰۱)، سلامت (۰/۰۱-)، امنیتی - دفاعی (۰/۰۴) و زمان‌شناسی (۰/۰۸) با فرهنگ‌پذیری ورزشی در دانش‌آموزان، رابطه معناداری یافت نشد ($P > ۰/۰۵$).

در ادامه، با استفاده از آزمون رگرسیون، به پیش‌بینی فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان به‌واسطه مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی - اسلامی پرداخته شده است. لازم به ذکر است که مؤلفه‌های باورها، اخلاق، سلامت، امنیتی - دفاعی و زمان‌شناسی، به دلیل نداشتن ارتباط معنادار با فرهنگ‌پذیری، از این معادله حذف گردیدند (جدول ۳).

جدول ۳. نتایج آزمون رگرسیون

R	R ²	R ² تعدیل‌شده	خطای معیار ضریب تبیین	آماره دوربین واتسون	سطح معنی‌داری
۰/۶۷	۰/۵۵	۰/۵۴	۰/۵۱۸۴۸	۱/۷۹	۰/۰۰۱

مأخذ: یافته‌های پژوهش

جدول ۴. تحلیل آزمون رگرسیون

ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده			
B	SE	Beta	t	sig	
۲/۸۴۱	۰/۲۴۸		۱۱/۴۷۱	۰/۰۰۱	ثابت
۰/۱۸۱	۰/۰۸۰	۰/۱۲۹	۲/۲۷۳	۰/۰۲	اجتماعی
۰/۱۰۵	۰/۰۵۳	۰/۱۲۱	۱/۹۸۶	۰/۰۴	عبادی

ضرایب استاندارد نشده		ضرایب استاندارد شده		
B	SE	Beta	t	sig
۰/۰۹۷	۰/۰۹۰	-۰/۰۶۶	-۱/۰۷۱	۰/۲۸
۰/۱۲۷	۰/۰۶۹	-۰/۱۱۳	-۱/۸۲۵	۰/۰۶
۰/۲۷۴	۰/۰۵۵	۰/۲۸۷	۴/۹۸۳	۰/۰۰۱

مأخذ: یافته‌های پژوهش

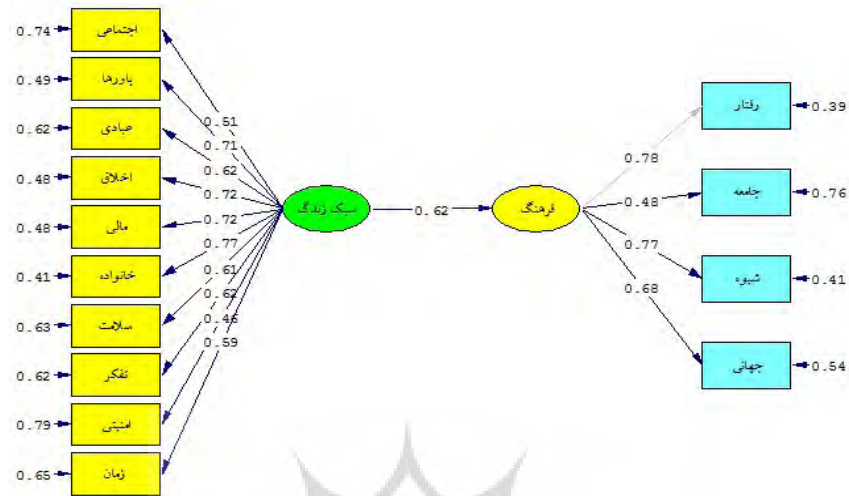
با توجه به نتایج جدول ۳، مقدار آماره دوربین واتسون که باید عددی بین ۱/۵ تا ۲/۵ باشد، ۱/۷۹ به دست آمد. همچنین، میزان ضریب همبستگی و ضریب تبیین بین نمره مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی در دانش‌آموزان مشخص شده که در آن چون ضریب همبستگی برابر با ۰/۶۷ و ضریب تبیین برابر با ۰/۵۴ می‌باشد. می‌توان گفت که ۵۴ درصد از تغییرات فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان، توسط مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی تبیین می‌شود. در ادامه، به بیان تحلیل آزمون رگرسیون پرداخته شده است (جدول ۴).

جدول ۴، به منظور نوشتن فرمول معادله رگرسیونی استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد که ضریب بتا برای مؤلفه اجتماعی (۰/۱۲۹)، مؤلفه‌ی عباد (۰/۱۲۱)، مؤلفه مالی (۰/۰۶۶-)، مؤلفه خانواده (۰/۱۱۳-) و مؤلفه تفکر و علم (۰/۲۸۷) است. با توجه به این جدول، فرمول محاسبه فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان براساس مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی، به این صورت است:

$$\text{فرهنگ‌پذیری ورزشی} = ۲/۸۴۱ + ۰/۱۲۹ \times (\text{اجتماعی}) + ۰/۱۲۱ \times (\text{عبادی}) + ۰/۲۸۷ \times (\text{تفکر و علم})$$

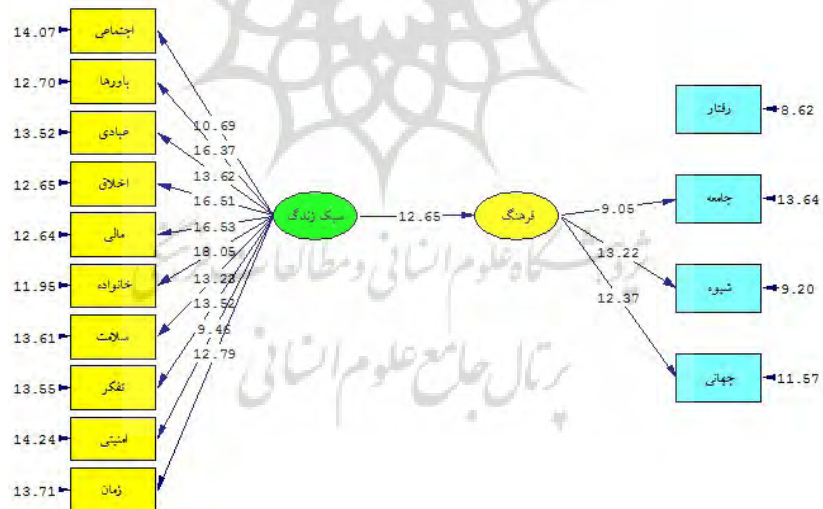
در نهایت، با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری، رابطه بین متغیرها و مؤلفه‌های پژوهش برازش گردیده است (شکل‌های ۲ و ۳).

شکل ۲. مدل ساختاری رابطه سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی در حالت استاندارد

مأخذ: یافته‌های پژوهش

شکل ۳. مدل ساختاری رابطه سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی در حالت معناداری

مأخذ: یافته‌های پژوهش

جدول ۵. شاخص‌های برازش مدل ارتباطی سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی

شاخص‌های برازش	مقادیر شاخص‌ها	مقادیر قابل قبول	تفسیر
کای اسکوار (خی دو)	۹۶/۴۲	-	-
درجه آزادی	۶۲	-	-
نسبت خی دو به درجه آزادی (χ^2/df)	۱/۵۵	مقدار بین ۱ تا ۳	مطلوب
ریشه دوم میانگین خطای برآورد (RMSEA)	۰/۰۶۸	کمتر از ۰/۱	مطلوب
شاخص (AGFI) GFI تطبیق داده‌شده	۰/۹۱	بیشتر از ۰/۹	مطلوب
شاخص برازش هنجار شده (NFI)	۰/۹۱	بیشتر از ۰/۹	مطلوب
شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹	مطلوب

مأخذ: یافته‌های پژوهش

در شکل‌های ۲ و ۳، مدل روابط کلی بین سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان گزارش شده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود، کلیه بارهای عاملی (ضرایب رگرسیونی استاندارد شده) و مقادیر T (مقادیر نسبت‌های بحرانی)، ارتباط بین متغیرهای تحقیق و مؤلفه‌های آن‌ها، از مقادیر قابل قبولی برخوردار بوده و این شاخص‌ها نشان می‌دهند که متغیرهای مشاهده‌ای اندازه‌گیری شده، به‌خوبی انعکاسی از متغیرهای پنهان (سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی) می‌باشند.

نتایج جدول ۵، نشان می‌دهد که شاخص‌های برازش از مقدار قابل قبولی برخوردار بوده و شاخص‌های (AGFI، NFI، GFI) در حد مطلوب و بالاتر از ۰/۹ می‌باشند. بنابراین، مدل تحقیق مبنی بر اثر سبک زندگی ایرانی-اسلامی بر فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان تأیید می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر، با هدف تدوین مدل ارتباطی سبک زندگی ایرانی-اسلامی بر فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان شهر تهران انجام شد. نتایج پژوهش، نشان داد که بین سبک زندگی ایرانی-اسلامی و فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از میان مؤلفه‌های مورد بررسی، پنج مؤلفه اجتماعی، عبادی، مالی، خانواده و تفکر و علم دارای رابطه‌ای مثبت و معنادار با فرهنگ‌پذیری ورزشی بودند. در مقابل، مؤلفه‌های باورها، اخلاق، سلامت، امنیتی-دفاعی و زمان‌شناسی رابطه معناداری با فرهنگ‌پذیری ورزشی نداشتند.

این یافته با نتایج مطالعاتی چون مودی و همکاران (۲۰۱۸)، مختارپور (۲۰۲۰)، حسینی کشتان و قلندر قوچان (۲۰۲۲) و صفری و صفری (۲۰۲۴) همسو است. این مطالعات نیز نقش مهم خانواده، گروه همسالان، رسانه‌ها و به‌طور خاص نهاد مدرسه و معلمان تربیت‌بدنی را در فرآیند جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان تأیید کرده‌اند. همچنین یافته‌ها با پژوهش‌های پاپوش و همکاران (۲۰۱۸)، هم‌راستاست که نشان داده سبک زندگی اسلامی به‌ویژه در استفاده صحیح از اوقات فراغت و فعالیت جسمانی تأثیر چشمگیری دارد.

از نظر مؤلفه «خانواده»، یافته این پژوهش با پژوهش‌های الیعیوسی و همکاران (۲۰۱۹) و چن و کیائو (۲۰۲۴) نیز همسویی دارد. این مطالعات نقش نهاد خانواده را در کنترل یا تسهیل مشارکت ورزشی جوانان و به‌ویژه دختران برجسته دانسته‌اند. از سوی دیگر، وجود رابطه معنادار مؤلفه «عبادی» با فرهنگ‌پذیری ورزشی یافته‌ای ارزشمند و قابل‌توجه است که با پژوهش منوچهری‌نژاد و همکاران (۲۰۱۸) و لار و همکاران (۲۰۲۲) هم‌راستاست که دین را نه مانع بلکه یک عامل انگیزشی برای مشارکت ورزشی معرفی کرده‌اند. در این راستا، پژوهش عبدالخالق و تکه (۲۰۱۹) نیز به رابطه مثبت دین‌داری و سلامت روان تأکید دارد.

با این حال، نبود رابطه معنادار بین مؤلفه‌هایی همچون «باورها» و «اخلاق» با فرهنگ‌پذیری ورزشی، یافته‌ای نابهنجار و برخلاف انتظار است. این ناهمسویی، می‌تواند به دلایل مختلفی از جمله ابهام مفهومی در درک دانش‌آموزان از این مؤلفه‌ها (ممکن است ارزش‌هایی چون صداقت، امانت‌داری یا باورهای اعتقادی) برای آن‌ها در بستر ورزش تعریف نشده یا انتزاعی جلوه کرده باشد. گسست میان الگوهای اخلاقی رسمی و تجارب زیسته نوجوانان (تناقض میان گفتار و کردار برخی افراد در محیط مدرسه یا جامعه) می‌تواند پذیرش مؤلفه‌های اخلاقی و باورمحور را در زمینه ورزش تضعیف کند؛ عدم نهادینه‌سازی باورها و اخلاق در عرصه ورزش مدرسه‌ای که در پژوهش شمس و همکاران (۱۴۰۰) نیز به آن اشاره شده و ضعف همکاری بین خانواده، مدرسه و رسانه را در فرآیند فرهنگ‌پذیری ورزشی مؤثر دانسته است، باشد.

درخصوص مؤلفه «سلامت»، با توجه به اینکه سلامت جسمی و روانی در پژوهش‌های متعددی نظیر باقری و همکاران (۲۰۲۰)، ویوو و ایندرايانا (۲۰۱۹)، بنت و همکاران

(۲۰۲۰) و توروئن و همکاران (۲۰۲۰) به عنوان یکی از پیامدها یا انگیزه‌های اصلی فعالیت بدنی شناخته شده‌اند، عدم معناداری این مؤلفه می‌تواند ناشی از عدم آگاهی دانش‌آموزان از پیوند مستقیم سبک زندگی با سلامت یا نبود برنامه‌های آموزشی مناسب در این زمینه باشد. همچنین، نبود رابطه معنادار مؤلفه «زمان‌شناسی» با فرهنگ‌پذیری ورزشی نیز قابل تأمل است. این در حالی است که در سبک زندگی سالم، مدیریت زمان نقش مهمی در اختصاص اوقات فراغت برای فعالیت بدنی ایفا می‌کند. به نظر می‌رسد که بی‌توجهی یا کم‌اهمیتی این مؤلفه در ذهنیت دانش‌آموزان، نیازمند مداخلات آموزشی مشخص است؛ مسئله‌ای که در پژوهش ساعت‌چیان و همکاران (۲۰۲۳) نیز با تأکید بر نقش نحوه گذران اوقات فراغت تأیید شده است.

در بررسی نتایج در سطح بین‌المللی نیز، یافته‌های حاضر با پژوهش‌هایی چون وراپکووا و همکاران (۲۰۱۸) و گالیموف (۲۰۱۶) همسو است. این مطالعات بر اهمیت ورزش به عنوان بخشی از سبک زندگی سالم تأکید کرده‌اند اما در عین حال محدودیت‌هایی را برای مشارکت ورزشکاران مسلمان (در صورت عدم تطابق با ارزش‌های اسلامی)، مطرح کرده‌اند. در این راستا، گالیموف (۲۰۱۶) با دیدگاهی انتقادی، ورزش‌هایی که صرفاً برای سرگرمی انجام می‌شوند و فاقد پیامد اجتماعی یا فردی هستند را با سبک زندگی اسلامی ناهمسو دانسته است.

در ادامه، مشخص گردید که از میان مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی، سه مؤلفه تفکر و علم (۰/۲۸۷)، شاخص اجتماعی (۰/۱۲۹) و عبادی (۰/۱۲۱) به ترتیب بیشترین اثرگذاری را بر فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان داشته و پیش‌بینی‌کننده‌های اصلی فرهنگ‌پذیری ورزشی در این افراد بوده و همچنین، مدل ساختاری پژوهش از برازش مناسبی برخوردار می‌باشد که در میان مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی-اسلامی، مؤلفه خانواده (۰/۷۷) بیشترین تأثیر را داشته و امنیتی-دفاعی (۰/۴۶) دارای کمترین تأثیر بوده و در بین مؤلفه‌های فرهنگ‌پذیری ورزشی، مؤلفه رفتار ارزشی (۰/۷۸) دارای بیشترین تأثیر و مؤلفه جامعه‌پذیری (۰/۴۸)، دارای کمترین تأثیر بوده‌اند.

این نتایج نشان می‌دهد که مؤلفه‌های منتخب سبک زندگی ایرانی-اسلامی، توانسته‌اند حدود ۵۴ درصد از واریانس فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان را تبیین کنند که این مقدار نسبتاً بالا بوده و نشان‌دهنده نقش معنادار سبک زندگی در شکل‌گیری نگرش‌ها و

رفتارهای فرهنگی- ورزشی در میان نوجوانان است. در این میان، مؤلفه تفکر و علم با ضریب β معادل ۰/۲۸۷، بیشترین سهم را در پیش‌بینی فرهنگ‌پذیری ورزشی ایفا می‌کند. این یافته حاکی از آن است که توجه به آموزش، تعقل و ارزش‌گذاری بر علم و آگاهی، نقش مؤثری در پذیرش ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی در حوزه ورزش دارد. پس از آن، مؤلفه اجتماعی با ضریب β معادل ۰/۱۲۹ و عبادی با ضریب β معادل ۰/۱۲۱، در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند که بیانگر آن است که ارتباطات اجتماعی سالم، حس مسئولیت‌پذیری جمعی و همچنین پایبندی به مناسک عبادی در چارچوب فرهنگ دینی، به‌عنوان زیرساخت‌هایی مهم، موجب تقویت فرهنگ‌پذیری ورزشی در دانش‌آموزان می‌گردند. از سوی دیگر، نکته قابل‌تأمل، ضرایب منفی مؤلفه‌های مالی با ضریب β معادل ۰/۰۶۶- و خانواده با ضریب β معادل ۰/۱۱۳- است. هرچند این ضرایب از نظر آماری ممکن است معنادار نباشند یا اثرشان کم باشد اما ممکن است نشان‌دهنده آن باشند که برخی نگرش‌های مالی یا ساختارهای خاص خانوادگی در شرایط کنونی، با پذیرش فرهنگ ورزشی هم‌راستا نبوده یا حتی در برخی موارد، موانعی را ایجاد کرده‌اند. درمجموع، یافته‌ها بیانگر آن‌اند که در بین مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی- اسلامی، ابعاد تفکر و علم، اجتماعی و عبادی بیش از دیگر ابعاد، نقش مثبتی در تقویت فرهنگ‌پذیری ورزشی ایفا می‌کنند درحالی‌که ابعاد مالی و خانواده، نیازمند تحلیل عمیق‌تر در زمینه نوع تعاملات و نگرش‌های موجود در آن‌ها هستند. با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، مهم‌ترین پیشنهادات کاربردی عبارتند از:

۱) طراحی بسته‌های آموزشی ویژه ترویج فرهنگ‌پذیری ورزشی در

مدارس با تأکید بر مؤلفه‌های کلیدی: پیشنهاد می‌شود برنامه‌های رسمی

تربیت‌بدنی مدارس به گونه‌ای بازنگری شوند که مؤلفه‌هایی چون تفکر و علم، بعد اجتماعی، بعد عبادی، خانواده و بعد مالی به‌عنوان پایه‌های تربیت فرهنگی- ورزشی در محتوای درسی گنجانده شوند. به‌عنوان مثال، طراحی کارگاه‌هایی با محتوای «علم ورزش در اسلام»، «نقش والدین در تربیت ورزشی نوجوانان» و «مدیریت مالی در فعالیت بدنی»، می‌تواند مؤثر واقع شود؛

۲) تقویت نقش خانواده در فرآیند جامعه‌پذیری ورزشی نوجوانان: با

توجه به ضریب بالای مؤلفه خانواده در پیش‌بینی فرهنگ‌پذیری ورزشی، پیشنهاد می‌شود کارگاه‌های آموزشی ویژه اولیاء در سطح مدارس برگزار شود تا والدین به‌عنوان عامل اثرگذار، با رویکرد سبک زندگی اسلامی در ترویج ورزش در میان فرزندان خود آشنا شوند؛

۳) توسعه برنامه‌های فرهنگی- ورزشی مبتنی بر ارزش‌های عبادی و

دینی: یافته‌ها نشان دادند که مؤلفه عبادی رابطه مثبتی با فرهنگ‌پذیری ورزشی دارد. از این رو، می‌توان برنامه‌هایی مانند مسابقات ورزشی با رویکرد معنوی و ارزشی (مثل نیت اخلاقی در رقابت، کار گروهی با محوریت اخلاق اسلامی) طراحی کرد تا بین دینداری و ورزش پیوندی سازنده و فعال برقرار شود؛

۴) توانمندسازی معلمان تربیت‌بدنی و مشاوران مدارس: پیشنهاد می‌شود

دوره‌های بازآموزی برای معلمان تربیت‌بدنی طراحی شود که در آن، آموزش مؤلفه‌های سبک زندگی ایرانی- اسلامی و نحوه استفاده از آن‌ها در کلاس ورزش مورد توجه قرار گیرد. همچنین، مشاوران مدارس نیز می‌توانند در برنامه‌های هدایت فرهنگی- ورزشی نقش کلیدی داشته باشند؛

۵) الگوسازی از دانش‌آموزان فعال در سبک زندگی سالم و ورزشی: در

سطح مدارس، باید از دانش‌آموزانی که سبک زندگی سالم، علمی و عبادی را با فعالیت ورزشی تلفیق کرده‌اند، به‌عنوان الگو و سفیران سبک زندگی سالم و ورزشی اسلامی استفاده شود. این اقدام، می‌تواند از طریق اعطای جوایز، معرفی در مراسم مدرسه یا رسانه‌های دانش‌آموزی صورت گیرد؛ و

۶) تدوین سیاست‌نامه فرهنگ‌پذیری ورزشی دانش‌آموزان با تأکید بر

سبک زندگی ایرانی- اسلامی: سازمان‌هایی مانند آموزش و پرورش و وزارت ورزش و جوانان، می‌توانند سیاست‌نامه‌ای بین‌بخشی طراحی کنند که در آن، مؤلفه‌های مؤثر بر فرهنگ‌پذیری ورزشی شناسایی شده در این پژوهش،

به عنوان محورهای راهبردی جهت گیری های تربیتی-فرهنگی دانش آموزان تعریف شوند.

از مهم ترین محدودیت های پژوهش حاضر، می توان به این موارد اشاره کرد:

- ۱) محدود بودن جامعه ی آماری به یک منطقه جغرافیایی خاص (استان تهران) که نتایج آن ممکن است به راحتی به سایر استان ها یا گروه های سنی قابل تعمیم نباشد؛
 - ۲) استفاده از ابزار پرسش نامه و جمع آوری داده ها از طریق روش خود گزارشی که همواره با چالش هایی چون سوگیری پاسخ دهی، تمایل به پاسخ های مطلوب اجتماعی و ناتوانی در فهم دقیق گویه ها توسط برخی دانش آموزان همراه است؛
 - ۳) حجم بالای گویه ها (۹۶ گویه) که پرسش نامه نسبتاً طولانی بوده و ممکن است باعث خستگی یا کاهش دقت پاسخ دهی در میان دانش آموزان شده باشد، به ویژه با توجه به سطح سنی پاسخ دهندگان؛
 - ۴) عدم لحاظ کردن تفاوت های فردی، خانوادگی یا اجتماعی به صورت کنترل شده که عواملی چون پایگاه اقتصادی-اجتماعی خانواده، سطح دینداری والدین، سابقه ورزشی قبلی و تعلقات فرهنگی-محلی، به صورت مستقیم در مدل بررسی نشده اند؛ و
 - ۵) پژوهش به صورت مقطعی انجام شده و نمی تواند روابط علی میان سبک زندگی و فرهنگ پذیری ورزشی را با اطمینان کامل نشان دهد.
- براساس این محدودیت ها، به سایر پژوهشگران پیشنهاد می شود تا:
- ۱) پژوهش های آتی در مناطق مختلف ایران نیز انجام گیرد تا قابلیت تعمیم نتایج افزایش یابد؛
 - ۲) بهره گیری از مصاحبه های عمیق، مشاهده مشارکتی یا گروه های کانونی در کنار پرسش نامه، می تواند به شناخت عمیق تری از نحوه ادراک و تجربه سبک زندگی ایرانی-اسلامی در زمینه ورزش منجر شود؛
 - ۳) کاهش تعداد گویه ها و استفاده از نسخه های کوتاه شده مقیاس ها برای پژوهش های آتی که پیشنهاد می شود ابزارهایی با تعداد گویه کمتر اما روایی و پایایی بالا، توسعه یا به کار گرفته شود تا دقت پاسخ دهی افزایش یابد؛

۴) بررسی نقش متغیرهای میانجی و تعدیل گر مانند نگرش والدین، هویت دینی یا سواد حرکتی که بدین ترتیب پژوهشگران می توانند با توسعه مدل های پیچیده تر، نقش متغیرهایی چون میزان دینداری خانواده، وضعیت اقتصادی، دسترسی به امکانات ورزشی یا الگوهای اجتماعی نوجوانان را در رابطه سبک زندگی و فرهنگ پذیری ورزشی بررسی کنند؛ و

۵) برای درک بهتر از اثرات بلندمدت سبک زندگی ایرانی- اسلامی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان، انجام پژوهش های طولی یا شبه آزمایشی، می تواند نتایج دقیق تری ارائه داده و مسیرهای علی را آشکارتر سازد.

تعارض منافع

وجود ندارد.

سپاسگزاری

بدین وسیله، نویسندگان از تمامی کسانی که آنان را در نگارش این مقاله یاری رساندند، کمال تشکر و قدردانی را دارند.

ORCID

Zahra Ghanbari Kordijani

<https://orcid.org/0000-0003-2235-7425>

Bahador Azizi

<https://orcid.org/0000-0003-2448-3097>

Mohsen Hallaji

<http://orcid.org/0000-0002-6946-2997>

Faeze Seyedabadi

<https://orcid.org/0000-0002-8355-365X>

References

- Abdel-Khalek, A.M. & Tekke, M. (2018). The association between religiosity, well-being, and mental health among college students from Malaysia. *Revista Mexicana de Psicología*, 36(1), 5-16. <https://www.redalyc.org/journal/2430/243058940001/html/>
- Aljayyousi, G.F., Abu Munshar, M., Al-Salim, F. & El Rayah Osman. (2019). Addressing context to understand physical activity among Muslim university students: the role of gender, family, and culture. *BMC Public Health*, 19(1), 1-12. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-7670-8>
- Bagheri, M. & Gadimi, B. (2017). The role of soccer sport in acquiring identity, lessening violence and recreation in Iran. *Iranian Social Development Studies*, 9(2), 103-116. [In Persian]. <https://sanad.iau.ir/en/Article/821721>

- Bent, B., Goldstein, B. A., Kibbe, W. A., & Dunn, J. P. (2020). Investigating sources of inaccuracy in wearable optical heart rate sensors. *Npj Digital Medicine*, 3(1), 1-9. <https://doi.org/10.1038/s41746-020-0226-6>
- Bagheri, S., Hemati Afif, A. & Naderi Nasab, M. (2020). Appropriate strategies for increasing the linkage between home, school and Community; Utilization of global experiences. *Journal of School Administration*, 8(3), 419-438. [In Persian]. https://journals.uok.ac.ir/article_61611.html
- Elhadadi, N., Zahedi, M., J., Naibi, H. & Sedaghatzadegan, S. (2015). Sociological analysis of the relationship between lifestyle and national identity. *Iranian Quarterly Journal of Social Studies*, 6(3), 27-52. http://www.jss-isa.ir/article_26752.html
- Chen, N. & Qiao, F. (2024). Effect of social support on Muslim women's sporting activities: mediating effect of psychological adjustment. *Frontiers in Psychology*, 15, 1335886. <https://doi:10.3389/fpsyg.2024.1335886>
- Farajzadeh, S.H., Kashef, S.M. & Aghapor, S.M. (2015). Identification and analyzing of affecting factors on sport acculturation the point of view Urmia university higher education students. *Contemporary Studies on Sport Management*, 5(9), 11-22. [In Persian]. https://smms.basu.ac.ir/article_1179.html?lang=en
- Galimov, I.A. (2016). The attitude of the religion Islam to the physical culture, sport and healthy lifestyle. *International Journal of Humanities and Cultural Studies (IJHCS)*, 3(2), 148-155.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J. & Anderson, R.E. (2010) *Multivariate data analysis*. 7th Edition, Pearson, New York. <https://www.scirp.org/reference/ReferencesPapers?ReferenceID=1841396>
- Hosseini Keshtan, M. & Qalandar Quchan Atiq, G. (2022). Prioritization of indicators for the development of student sports in Iran. *Research on Educational Sport*, 10(28), 113-140. [In Persian]. <https://doi:10.22089/res.2022.11449.2170>
- Howell, D.C. (2013). *Statistical methods for psychology* (8th ed.). Wadsworth. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3097276>
- IRNA (2023). *Kurdistan is a leader in student sports*. <https://www.irna.ir/news/85327722/>
- Jan Nesar, F. (2016). *The mission of education and educators in introducing Islamic-Iranian lifestyle models*. The First National Conference on Lifestyle and Health. [In Persian]. <https://civilica.com/doc/747211/>
- Kashef, M. (2011). *Management of leisure and healthy recreation*. First edition, Tehran: Mobtakeran Publication. (In Persian).
- Kaviani Arani, M. (2009). *Designing a lifestyle theory based on the Islamic perspective and constructing the Beck Islamic Life Test and examining*

- its psychometric properties*. Ph.D. thesis in Psychology, University of Isfahan. <https://lib.ui.ac.ir/inventory/3/6091.htm>
- Laar, R.A., Ashraf, M.A., Zhou, S., Zhang, L. & Zhong, Z. (2022). Assessing the association between Pakistani women's religious beliefs and sports participation. *Frontiers in Psychology*, 13, 915521. <https://doi:10.3389/fpsyg.2022.915521>
- Manochehrinezhad, M., Hemati Nezhad, M.A., Rahmati, M.M. & Sharifiyan, E. (2018). Identification and Analysis effective factors of institutionalize sport culture in children and adolescence in view of physical education teachers. *Sport Management*, 10(1), 163-179. [In Persian]. <https://doi.org/10.22059/jsm.2018.203107.1599>
- Mokhtarpour, M. (2020). Sociological explanation of social factors affecting sports socialization. *Cultural- Social Studies of Olympic*, 1(1), 125-155. [In Persian]. <https://www.sid.ir/paper/402286/en>
- Moodi, D., Khoshkashti, J. & Keshtidar, M. (2018). The effect of the popularity of physical education teachers on sports culture of high school students in Birjand city. *Sports Science Quarterly*, 10(32), 72-92. [In Persian]. <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1099162?FullText=FullText>
- Paposh, A.A., Nazari, A. & Asi Madhab, A.Q. (2018). *Explaining the place of leisure time and sports in lifestyle and health promotion based on Islamic perspective*. The Second National Conference on ILifestyle and Health. [In Persian]. <https://civilica.com/doc/914208/>
- Saatchian, V., Mahmoudi, A., Azizi, B., Amiri-Parian, S. (2023). Investigating the role of spending sport leisure time on the islamic lifestyle of female school students. *Journal of Pizhūhish dar dīn va salāmat*, 9(1), 33-49. [In Persian]. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v9i1.34228>
- Safari, O. & Safari, G. (2024). Study of factors affecting the institutionalization of sports culture in students. *SOREN Student Sports & Health Open Researches e-Journal: New-Approaches*, 5(2), 60-65 [In Persian]. <https://doi.org/10.22037/soren.v5i2.44284>
- Shahmian, M. & Zamin Pardaz, M. (2017). *Examining the role of family relationships on the acculturation of children and adolescents*. The Second National Conference on Media, Communication and Citizenship Education. [In Persian]. <https://civilica.com/doc/615677/>
- Shams, F., Ehsani, M., Saffari, M. & Aroufzad, S. (2021). The driving, accelerating, and inhibiting factors of student's participation in physical education extracurricular activities of schools. *Research on Educational Sport*, 9(24), 107-136. [In Persian]. <https://doi:10.22089/res.2019.7695.1713>
- Törrönen, J., Samuelsson, E., Roumeliotis, F., Room, R. & Kraus, L. (2021). Social health, physical health, and well-being: Analysing with bourdieusian concepts the interplay between the practices of heavy drinking and exercise among young people. *International Journal of*

- Drug Policy*, 91 (2021) 102825.
<https://doi.org/10.1016/j.drugpo.2020.102825>
- Vindyk, A., Kubatko, A., Sokolova, O., Malakhova, Z., Lapytskyi, V. & Galchenko, L. (2024). Physical Culture and sports in the life of youth of the 21st century: value changes. *Journal of Interdisciplinary Research*, 14(1), 51-55.
https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140243/papers/A_09.pdf
- Vrabcová, P., Smolova, H. & Urbancova, H. (2018). Adherence to healthy lifestyle principles among college students: a case study. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 66(2), 521-530. <https://doi.org/10.11118/actaun201866020521>
- Wibowo, Y.G. & Indrayana, B. (2019). Sport: A review of healthy lifestyle in the world. *Indonesian Journal of Sport Science and Coaching*, 1(1), 30-34. <https://doi.org/10.22437/ijssc.v1i1.6580>
- Young Journalists Club (2023). 40% increase in sports facilities for students in the country. <https://www.yjc.ir/fa/news/8631467/>

استناد به این مقاله: قنبری کردیجانی، زهرا، عزیزی، بهادر، حلاجی، محسن و سیدآبادی، فائزه. (۱۴۰۴). تدوین مدل ارتباطی سبک زندگی ایرانی-اسلامی بر فرهنگ پذیری ورزشی دانش آموزان. مدیریت توسعه پایدار در ورزش، ۱۵(۳)، ۳۴۴-۳۷۱

Journal of Sustainable Development in Sport Management is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.